

De minister van Justitie
Dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2509 LP DEN HAAG

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 46
www.rechtspraak.nl

datum 19 januari 2010
doorkiesnummer 070 - 361 9721
e-mail Voorlichting@rechtspraak.nl
onderwerp Advies conceptwetsvoorstel aanpassing enquêterecht

Geachte heer Hirsch Ballin,

Bij brief van 10 november jl. (ontvangen 13 november jl.) verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de ‘**Raad**’) u uiterlijk 31 december 2009 te adviseren over het conceptwetsvoorstel houdende aanpassing van het enquêterecht (het “**wetsvoorstel**”). Zoals bij brief van 17 november jl. gemeld, hanteert de Raad een adviestermin van twee maanden en heeft de Raad ernaar gestreefd het onderhavig advies uiterlijk 13 januari 2010 aan u toe te sturen.

Het wetsvoorstel vormt een onderdeel van de herbezinning op de geschillenbeslechting in de onderneming die u in uw brief van 12 november 2007 aan de Tweede Kamer heeft aangekondigd (Kamerstukken II 2007-2008, 29 752, nr. 5). In het wetsvoorstel zijn blijkens de toelichting onder meer de volgende aanpassingen in het enquêterecht uitgewerkt:

- de toegang tot de enquêteprocedure wordt gewijzigd; er wordt onderscheid gemaakt tussen grote en minder grote NV's en BV's en de rechtspersoon krijgt het recht om zelf een enquêteprocedure te starten;
- de belangenafweging voor de toewijzing van onmiddellijke voorzieningen wordt in de wet vastgelegd;
- indien onmiddellijke voorzieningen worden getroffen voordat een onderzoek is gelast, beslist de Ondernemingskamer binnen een redelijke termijn daarna of een onderzoek plaatsvindt;
- het aansprakelijkheidsrisico van de onderzoekers en tijdelijk aangestelde bestuurders en commissarissen wordt beperkt;
- de onderzoekers dienen de in hun verslag genoemde personen in de gelegenheid te stellen om opmerkingen te maken ten aanzien van wezenlijke bevindingen terzake die personen.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en

datum 19 januari 2010
pagina 2 van 3

Advies

De Raad heeft met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Het wetsvoorstel geeft de Raad geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen. Hieronder zal nader worden ingegaan op de werklastgevolgen van het wetsvoorstel.

Werklast

De gevolgen voor de aantallen rechtszaken van de voorgestelde wijzigingen in artikel 2:346 aanhef en onder b en c BW met betrekking tot de drempel om een enquêteverzoek in te dienen, zijn vooralsnog niet in te schatten. Dit ligt anders bij de in dit artikel aanhef en onder d te creëren mogelijkheid voor de rechtspersoon om een enquête te verzoeken. Totdat de Hoge Raad in 2002 oordeelde dat het huidige recht hiervoor geen grondslag inhoudt, kwam het volgens de memorie van toelichting (p. 13) met enige regelmaat voor dat de vennootschap optrad als verzoekster. De Raad gaat er dan ook van uit dat dit onderdeel van het wetsvoorstel tot enige stijging van het aantal enquêteverzoeken zal leiden. Op basis van empirische gegevens uit het verleden (Cools c.s., 2009) gaat de Raad ervan uit dat ongeveer 10% van de enquêteverzoeken door de vennootschap zelf zal worden gedaan, waardoor dit onderdeel van het wetsvoorstel naar verwachting zal leiden tot een toename van ongeveer drie zaken per jaar. Hiervan uitgaande worden geen noemenswaardige gevolgen voor de werklast voor de Rechtspraak verwacht. Dit ligt echter anders wanneer het aantal zaken in de praktijk groter blijkt te zijn, aangezien het om relatief bewerkelijke zaken gaat.

De werklast van de zaken waarin het enquêteverzoek door de rechtspersoon zelf wordt gedaan, zal naar verwachting meer dan gemiddeld zijn. Deze zaken zullen vaak grote ondernemingen betreffen, waarbij dikwijls grote (financiële) belangen een rol spelen en relatief veel partijen en belanghebbenden zijn betrokken en die vaak gepaard zullen gaan met grote media-aandacht. Tevens zullen deze zaken vaak zowel juridisch als feitelijk complex van aard zijn.

Mocht na inwerkingtreding van het wetsvoorstel in de praktijk sprake zijn van een groter aantal zaken dan verwacht, dan zal de Raad te zijner tijd een doorrekening maken van de werklastgevolgen.

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de informatievoorziening aan en de voorbereiding van de gerechten op de invoering van de onderhavige regeling verzoekt de Raad u hem te informeren over de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede respectievelijk de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wettekst in het Staatsblad.

uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

datum 19 januari 2010
pagina 3 van 3

Hoogachtend,

mr. J.C. van Dijk
Lid Raad voor de rechtspraak